

Under hensyn til at gennemførelse af mageskifte, som ovenført anført, efter de gældende regler forudsætter de pågældende lodsejeres tilslutning, og da de begrænsede muligheder for tvangsomlægning i den gældende jordfordelingslov sjældent er praktisk anvendelige ved vejanlæg, er der imidlertid også forekommet tilfælde, i hvilke det ikke har været muligt at opnå tilfredsstillende løsninger, og man har da, uanset samarbejdet mellem vej- og jordfordelingsmyndighederne, måttet af finde sig med, at ejendommene efter vejanlæggets gennemførelse har haft en utilfredsstillende arrangering med såvel trafikmæssige som landbrugs-mæssige ulemper til følge. I visse tilfælde, hvori disse er søgt afhjulpet ved etablering af landbrugs-tunneler m. v., er afholdt udgifter, der kunne have været undgået, ligesom udbetaling af ulemperstatninger ikke i sig selv kommer ejendommen som virksomhed til gode.

Spørgsmålet om en videregående adgang til gennemførelse af jordfordeling i forbindelse med anlæg af motorvejs- og andre hovedlandevejsanlæg har været genstand for behandling af det af landbrugsministeriet nedsatte udvalg til forberedelse af landbokommissionens arbejde, og i den af udvalget afgivne beretning har udvalget foreslået, at reglerne for gennemførelse af jordfordeling i forbindelse med vejanlæg tages op til revision. Udvalget er således af den opfattelse, at den bestående adgang til jordfordeling vil kunne sikres og fremmes bedre på et forbedret lovgrundlag, og udvalget finder, at det efter den stedfundne udvikling i vejproblemernes karakter og omfang er af væsentlig betydning, at der sikres større mulighed for varetagelse af jordfordelingsinteressen i forbindelse med udførelsen af disse anlæg, og at den samfundsmæssige interesse heri berettiger fastsættelse af de udvidede tvangsregler – eventuelt ved gennemførelse af en revision af ekspropriationslovgivningen – som må anses for nødvendige for en tilfredsstillende løsning af problemerne.

En nærmere redegørelse og begrundelse for det af udvalget stillede forslag indeholdes i den af landbokommissionen afgivne 10. betænkning side 84 ff. (betænkning nr. 598).

Landbokommissionen, der i det hele har kunnet tiltræde udvalgets indstilling med hensyn til spørgsmålet om jordfordeling i forbindelse med vejanlæg, har derfor henstillet, at der blev optaget forhandlinger om bestemmelsernes nærmere udformning og gennemførelse.

Det foreliggende forslag til ændring af ekspropriationsprocedureloven, tager sigte på at imødekomme ønsket om indførelse af udvidede tvangs-

regler ved ekspropriationer til de større vejanlæg (motorveje og andre hovedlandeveje), idet man finder, at der indtil videre ikke er behov for sådanne regler, for så vidt angår ekspropriationer til mindre betydende veje. Om dette standpunkt såvel som om affattelsen af lovforslaget er der enighed mellem landbrugsministeriet og ministeriet for offentlige arbejder.

Selv om det i første række er de store vejanlæg, der har givet anledning til lovforslagets fremsættelse, er forslaget dog udformet således, at det omfatter alle arter af ekspropriationsanlæg, hvis ekspropriationen sker efter nævnte lov. For det første kan der være et lige så stort behov for tvungen jordfordeling ved andre anlæg end veje, f. eks. jernbaneanlæg, for det andet bør bestemmelserne af systematiske grunde være generelt affattede.

Lovforslagets mål er som anført at nedbringe ulemperne for de berørte ejendomme og dermed erstatning for ejendomsforringelse. Det følger heraf, at lovforslagets regler ikke skal anvendes til at foretage jordfordelinger, der ikke har naturlig sammenhæng med en afhjælpning af den af anlægget forårsagede forstyrrelse i forholdene på stedet. Det forudsættes derfor, at anvendelse af reglerne ikke medfører en forøget økonomisk byrde for anlægget. I overensstemmelse hermed vil lovforslaget ikke medføre forøgede udgifter for staten eller anden anlægsmyndighed.

2. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Ændringsforslag nr. 1 og 2 ophæver den gældende bestemmelse, hvorefter det er overladt til vedkommende ekspropriationskommission i den enkelte sag at skønne over, hvorvidt det kan anses for hensigtsmæssigt at rette henvendelse til jordfordelingsmyndighederne med henblik på gennemførelse af jordfordeling, og der foreslås i stedet for indført en regel om, at der til brug ved sagens forelæggelse for kommissionen skal indhentes en udtalelse fra landbrugsministeriet om behovet og mulighederne for at gennemføre en jordfordeling, hvis landbrugsarealer berøres, og ekspropriationskommissionen skal påse, at foreliggende muligheder for nedbringelse af ulemperne for de berørte landbrugsejendomme udnyttes.

Det forudsættes herved, at der ved anlægsmyndighedens foranstaltning på et så tidligt tidspunkt som muligt i forberedelsesproceduren for det pågældende ekspropriationsanlæg sker en forelæggelse af projektet for jordfordelingssekretariatet med henblik på en vurdering af sagens jordfordelingsmæssige muligheder.